

na dveh straneh zažgali. Cerkev in mnogo hiš je pogorelo! To je madžaronska „kultura“!

Madžaronska jeza. Razni občinski zastopi na Madžarskem so sklenili, da ne priredijo ob cesarjevem rojstnem dnevu nobene veselice več. S tem hočejo cesarja „kaznovati“, ker je Košutova banda pri volitvah tako temeljito pogorela.

Za bosanski-hercegovski deželni zbor imenoval je cesar Turka Ali Beg Firdusa za predsednika in Srba Vojislava Sola ter Hrvata Nikola Mandić za podpredsednika.

Novi bosanski-hercegovski deželni zbor se je 15. t. m. po deželniemu šefu generalu Veresanin otvoril. Otvoritev je bila slavnostna in je končala z „živio“-klici na vladarja.

Poiskušeni napad. Iz Serajeva se poroča: Ko se je deželni šef general Veresanin peljal v odprtem vozu k otvoritvi bosanskega deželnega zbora, ustrelil je anarhist Bogdan Karajić petkrat nanj, brez da bi ga zadel. S šesto kroglico se je anarhist sam ustrelil.

Proti konkordatu na Španskem je izdal kralj posebno postavbo. Doslej je bila na Španskem edino katoliška vera državno priznana. Zdaj pa so vse vere enakopravne. Med klerikalci vlada veliko razburjenje. Pomisliti pa bi morali, da so ravno fanatični klerikalci Španijo na beraško palico spravili.

Politični umor. Iz Carigrada se poroča, da so zarotniki ustrelili glavnega urednika lista „Sada i millet“, ker je ta list proti Mladoturkom pisal.

V Perziji je množica napadla dva Rusa in jih ubila. Ruska vlada je odločno protestirala.

Dopisi.

Ptujska gora. (Pozor!!!) Gospod Repa na Ptujski gori dobil je pred kratkem neko pismo, ki je datirano „Windischbühel 21. maja 1910.“ V pismu se dolži znanega narodnjaka Kupčiča raznih hudih stvari, ki jih je baje svoj čas zlasti v Ankensteinu zakrivil. Pismo pa je žalibog nepodpisano. Mi bi radi celo zadevo natanko poizvedeli. Zato prosimo dotičnega pisca, naj nam takoj naznani svoj naslov. Samoumevno je, da ostane njegovo ime popolnoma tajno. Prosimo torej, da naj dotičnik ali gosp. Repi ali pa uredništvu „Štajerca“ svojo addresso naznani. Zahvaljujemo se že naprej! Pravica mora na dan.

Iz Ptujske gore. Kakor znano nas je vse na spodnjem Štajerskem suša obiskala. Vsled tega je leta 1908 okrajni zastop v Ptuju sklical v „Vereinshaus“ v Ptuju veliki shod in povabil vse župane kakor tudi poslance prizadetih krajev. Na tem shodu sta nemška poslanca Ornig in Malik držala daljše govore, v katerih sta razjasnila žalostni položaj kmetijstva in da mora država takoj pomagati, ako noče da bi spodnještajerski kmeti prišli na boben. Tega shoda se je celo Ploj udeležil in je obetal, da bo vse storil, da se kmetom pomaga. Nato je tajnik okrajnega odbora v Ptuju prebral resolucijo, v kateri se je med drugim zahtevala hitra pomoč. Navzočih je bilo dosti županov, kateri so svoje pečate na to resolucijo pritiskali; med temi je tudi bil gorski župan Topolovec. Ja, tisti čas je bil sam prepričan, da se mora kmetu pomagati;

in glej čudo, ko pride domu, ga znani hujskač učitelj Klemenčič takoj pregovori, da naj vloži protest proti sklenjeni resoluciji, da kmeti zaradi tega ne potrebujejo podpore, ker jo nemški okrajni zastop prosil! To da bi narodnjaški politiki škodovalo?! Kaj mar, ako tudi kmetom protest škoduje. Iz tega vzroka napiše Jurček na glavarstvo protest, da ne potrebujemo podpore! Vlada pa je vendar takorekoč posila dala podporo in sicer v odpisu davka kakor tudi pri senu in slami. In kaj se sedaj zgodi? Gorski narodnjaki Kupčič in Jurček kot rihtar ter Klemenčič so veliki del podpore zadržali; nekateri siromaki, kateri so za podporo prosili, so dobavljali po 30 kg, narodnjaki pa po 1500 kg!!! Ena sirota vdova z večimi otroci je imela 4 glave živali, ni dobila nič; akoravno sta dva druga otroka prosila za nj; je rekel Jurček Topolovec: tej ne dam nič, ker je meni dekle odgovarjala, kar sploh ni resnica bila. Ja Jurček, je to nestrankarsko? Ker je bila lansko leto v drugi suši, so rihtarja Jurčka Topolovec občani nagovarjali, da naj prosil za podporo koruze, sena in soli. Jurček je pa večinoma odgovarjal: Saj še ne cerkavleš!? Je to zastopnik občine? D oklade na 150%, zvišati, to zna Jurček, ljudstvu pomagati, tega ne zna! Ker pa je država v drugi poslala podporo tako rekoč posila, jo mora Jurček deliti in kako zna on deliti, naj označi sledeči slučaj: Dva posestnika dobila podporo soli eden dan in sicer eden 50 kg, drugi 18 kg, prvi ima denar naložen, drugi 400 K dolga; živali sta v tistem času imela oba glih! Za zadnega pride žena po sol, ji Jurček pravi: Ker je tvoj mož tak, ne dobiš več kot 18 kg!!! — To je nesramni škandal! — Znani Gojkovič je to sol pripeljal iz Ptuja in računil za vsakih sto kil 80 v. On pa ima kamnolom 3 km dalje in morajo vozniki na Ptuj za 40 v. kamenje voziti! Ja, kšeft je kšeft. Za zgoraj omenjene trditve ima „Štajerca“ pričee na razpolago! Kaj pa k temu pristranskemu uradovanju rečejo višje oblasti? Naj še bo označeno, pa je postajevodja Planinc z narodnjaki Klemenčič, Topolovec in Kupčič napitni brat, iz tega vzroka ni čuda, da se na Gori godijo stvari, katere prekoso ruske razmere. Zatoraj si želijo narodnjaki, da bi pod blaženo Rusijo spadali, da bi lažje ljudstvo izkoriščevali in pod korbačom držali! Zatoraj mora biti naš klic: Proč s hujskači in dolžnost je naprej postavljeneh, da nas oprostijo od izkoriščevalcev!!

Sitež pri Stopercih. (V odgovor dopisunu v „Slov. Gospodarju“ z dne 9. t. m.) Dopisun piše, da je bil Jeclov pomočnik iz „rajha“. To se je gotovo Vrabčiku sanjalo in Vrabec je takoj znanemu Kečku naznanil. Šmentana para, to je za „Gospodarja“ dober dopis! Ja, to presega modrost Salamona, torej imata Vrabčič in Keček Moravsko za „rajh“; namreč od Moravske je navedeni pomočnik doma. — Nadalje se očita g. Jeclov, da mu „Südmarka“ ne da nobenega dela. Je res, pa da ga z denarjem podpira, pa le zamoreta klerikalno-narodnjaška petelina pisati, ker tega gotovo sama ne verjameta. Keček še je malo dal domačim obrtnikom zaslužiti. Pa kruh jim iz ust trgati, to pa dobro razume. Jeclov pa se požvižga

na take klerikalne fanšlivce. Po časnikih obrekujejo klerikalci in narodnjaki, da je grob ako človek here. Njih značaje pa vse drugače predstavljajo. Tako n. p. v Stopercih so se združili, da jim je bilo mogoče iztuhitati, da se Pa kot častni občan izvoli. Ja kaj neki pa je Pa za Stoperce v gospodarskem oziru storil? Te pač nobeden Stopercan ne ve...

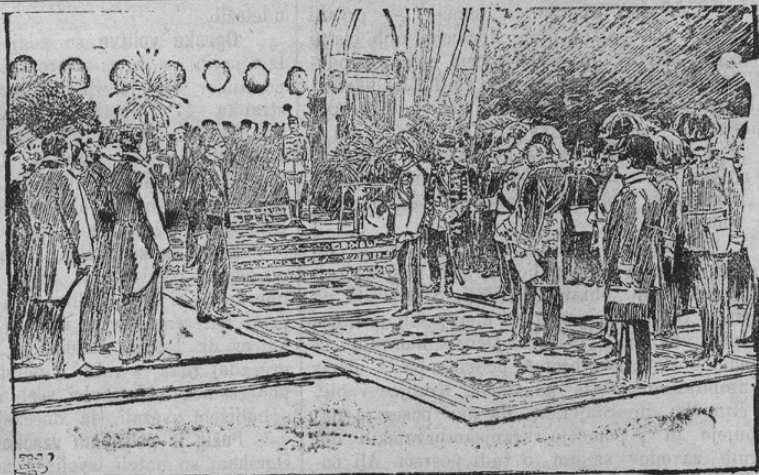
Ormož. Pretečeno nedeljo imeli so naši vaki v svoji kobačiji, imenovani „otroški prali vrtec“ kamorni koncert. Prišlece, par maldelcov z že precej odvetenimi jungfercami pzdrazil je v imenu „künstjakov“ prvi ormož muzikus, pisatelj in lepopisec s križecom, šoš Potočnik. Nekaj poslušalcev se je izrazilo, da je dalo pri koncertu boljše spati kakor v hladni senčici. Živijo „narodna godba!“ Živijo naš pospešitelj, šošar Potočnik!

Konjice. Nekateri kranjski privandanci stajajo dan za dnevom bolj vsiljivi. Čudno pri temu le, da jih celo nemške graščine pirajo. Kranjske pravaške banke, ki so v zvezi s ruskimi in srbskimi ter češkimi, dajejo vsajim Kranjcem potrebno podporo, da ti potaštajerske domačine izpodrinejo. Graščina Wdischgrätz n. p. ima velike posesti na Pohorju in na konjski Gori. Doslej imel je pravico bavanja lesa neki naprednjak. Ali zdaj kranjski direktor Clarici to pravico nekem kranjskemu lesnemu trgovcu Srabotjaku odda čeprav pod za graščino slabšimi pogoji. Pršnji odjemalec je n. pr. kole pod 12 cm spjemal; sedanji pa niti takih pod 18 cm. vzame. Kar je slabega, to Kranjec vse odkloni prejšnji odjemalec pa je moral vse sprejeti. Znimiva pa je stvar pri parceli „Župnik.“ Ta so preje pohorski kmetje plačavali 12 do 15 pri kubičnemu metru. Sedanji kranjski odjemlec pa plačuje le 7—9 K. Drugi so morali postroanske stroške sami plačati; Kranjcu naredi gozdar Rezabek vsa dela, čeprav trdi, ima grozno veliko s svojo službo opraviti. Al ima ta Rezabek res toliko opraviti, potem res čudimo, kako boče svojo za 12000 K kupljeno posestvo oskrboval. K sreči je na tej sestri neki servitut, katerega je Rezabek sčas na 600 K cenil; danes pa, ko je sam lastnik in graščinski uradnik, ga ceni na 2000 K. Vse to so čudne stvari! Doslej je tudi graščinskrbela, da so bili njeni uradniki v političnem oziru nestranskarški. Ali pri raznih volitvah zadnjem času je adjunkt Bergles prav navdano za prvaške hujskače agitiral. Radovedni smo koliko časa bode to podpiranje kranjske hujsarije še trajalo. Kmetje domačini so zelo nezadovoljni s tem postopanjem in pravijo, da mlaplaci graščinskih uradnikov.

Dol pri Hrastniku. Ljubi „Štajerca“, zop nekaj novega! Pretekli teden je bila naša cerkev žegnana od škofa. Drugi dan pa se vršila sv. birma. A kaj zagledamo na šohrvatsko fano! Rekel sem enemu Dolanu, je načelnik šole, kako to, da se take stvari šole obeša. Šel sem potem vse mogoče iskati; načelnik šole ni na Dolu, nadzornik pa še dalje proč. Tako nisem mogel z nikom govoriti, da bi jih bil podučil. Povedal mi omenjeni mož, da nadučitelj je bil celi čas s jega življenja nekje, kjer se ni mogel nantakako naj se pri nas na Avstrijskem dekorako škof pride, ako je cesarjev god ali kaj zega. Zaradi tega pa take reči naprej pride. Morda pa je to še vse od tistega časa, ko bil neki debeli Podmenik „Obmann“, da se mizmirom na gasilni „turm“ in na šolo trikolobešati. Ko so cerkev zidali in vse dosegli, tudi dali trikolore gori. In kaj je bilo? Njuter je trikolora zmanjkala; namesto nje pa visela gori umazana, raztrgana srajca. Neki rčan je rekel: To vendar ni mogoče, da sol vsi svetniki Slovenci... Moj ljubi „Štajerca“ tako se godi pri nas na Dolu! Tukaj je mnrudarjev in fantje bi se morali tudi kaj nškega učiti. Ali kaj pomaga? V šoli se nobenemske besede ne sliši! To je zelo slabonaša mladina. Slišimo, da je dobil „Deutscher Schulverein“ zdaj mnogo denarja. Kaj ko bito stvar v roke vzeli in nekaj bi nam našibrotniki od industrije pomagali? Tako bi uresničila nemška šola na Dolu! Seveda, kadacar ali prvaški nadučitelj bi potem jetikobil. Naša mladina pa bi imela velikanski

Naš cesar v Bozni.

Poročali smo že v zadnjih številkah, da je sivolasi naš vladar Franc Jožef I. napravil potovanje v anektirani dve deželi Bozno in Hercegovino. Vkljub visoki svoji starosti je hotel cesar nove svoje podanike osebno pozdraviti. Prebivalstvo ga je povsod z velikim navdušenjem sprejelo. Naša slika kaže sprejem cesarja v Serajevu i. s. v hipu, ko drži župan mesta Kulović pozdravni nagovor. Okrog so zbrani voditelji raznih oblastnj.

Begrüßung des Kaisers durch den Bürgermeister von Serajewo.